

Fundeerataan vesiä – toimintamalli alueellisen
vesienhoidon koordinoitavuuden käynnistämiseksi

Vesienhoidon alueellinen koordinointi

Miksi se kannattaa?

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

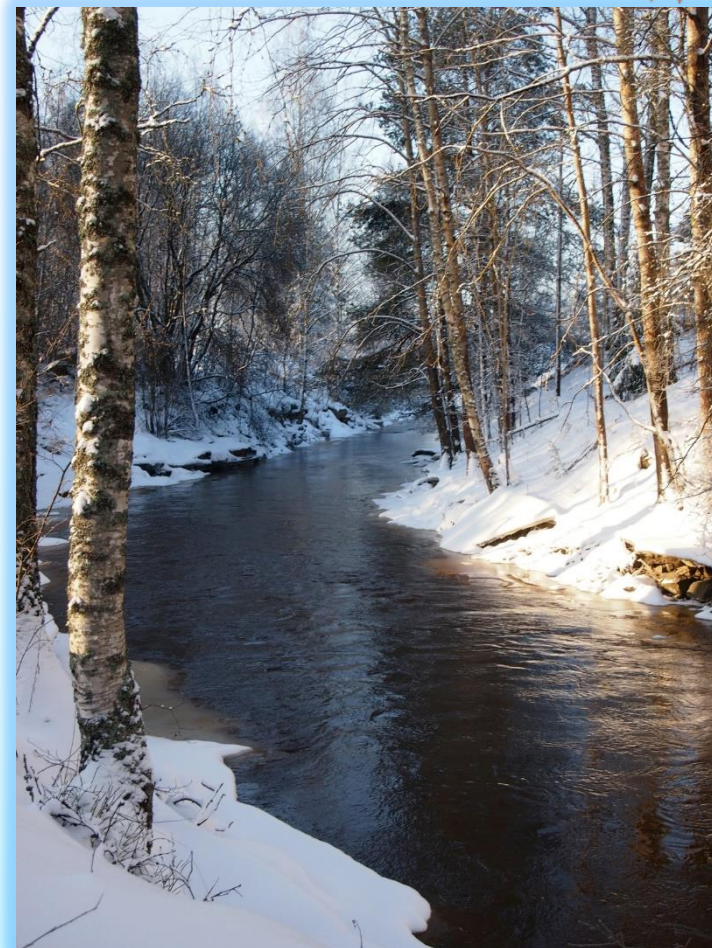
Mitä alueellinen vesienhoito on?

- Tässä toimintamallissa alueellisella vesienhoitotyöllä tarkoitetaan yhteistyöverkostoihin pohjautuvaa, määrätulle alueelle (esimerkiksi valuma-alue) keskittyvää vesienhoidon koordinoitua työtä.
- Vesienhoitoverkosto tavoittaa kattavasti toiminta-alueen vesienhoitoon ja mahdollisesti laajemminkin luonnonvara-alaan liittyvät tahot.
- Parhaan hyödyn saavuttamiseksi verkosto tarvitsee koordinaattorin, joka huolehtii verkoston aktiivisesta toiminnasta ja omaa hyvän kokonaisnäkömyksen toimialueensa vesienhoidon tarpeesta.
- Koordinaattorina voi toimia esimerkiksi yhdistys, säätiö tai jokin muu asiaan sitoutunut taho.

Miksi alueellinen vesienhoitotyö kannattaa?

- Alueellisella vesienhoidon koordinoinnilla voidaan lisätä paikallisten toimijoiden aktiivisuutta ja vesienhoitotyön vaikuttavuutta.
- Viestinnän paraneminen, verkostoituminen, toimijoiden kannustaminen ja koko valuma-alueen tarpeet huomioiva vesienhoitotyö luo hyvän pohjan kustannustehokkaampien hankkeiden syntymiselle.

Kuva: Katariina Yli-Heikkilä

Miksi alueellinen vesienhoitotyö kannattaa?

- Tarve alueellisen vesienhoidon järjestäytymiseen voi syntyä esimerkiksi seuraavista syistä:
  - Valuma-alueen hallinnollinen jakautuneisuus
  - Vesienhoitotyön vähyys tai hajanaisuus
  - Vesienhoidollisten haasteiden monipuolisuus
  - Vesistöä ei arvosteta ja sen virkistyskäyttö on vähäistä

Valuma-alueen hallinnollinen jakautuneisuus

- Vesistöjen valuma-alueajat eivät aina noudata hallinnollisia, kuten maakunta- tai kuntarajoja.
- Tämä saattaa rajoittaa vesienhoitotyöhön liittyvää tiedonkulkua, rahoitusmahdollisuuksia ja niiden kautta konkreettisten toimien vaikuttavuutta.
- Koko valuma-alueeseen sitoutunut vesienhoitotyö huomioi kokonaisvaltaisemmin kyseisen vesistön tilaan vaikuttavat tekijät ja parantaa esimerkiksi mahdollisuuksia kohdentaa toimenpiteitä kustannustehokkaammin.

Vesienhoitotyön vähyys tai hajanaisuus

- Monet paikalliset toimijat, kuten yhdistykset ja osakaskunnat, toimivat talkooperiaatteella.
- Hankkeiden ja konkreettisten toimenpiteiden toteuttaminen on kuitenkin suhteellisen työläs prosessi.
- Hankkeiden suunnittelu ja toteutus helpottuu, kun työssä on mahdollista saada tukea ja neuvoja ns. välittäjäorganisaatiolta (alueellinen koordinaattori).
- Valuma-alueen vesienhoitoyötä voidaan aktivoida mm. alueellisen verkostoitumisen, viestinnän parantamisen ja tietotaidon jakamisen kautta.

Vesienhoidon haasteiden monipuolisuus

- Yhdellä valuma-alueella voi esiintyä hyvin monenlaisia haasteita, esimerkiksi eroosioherkkä maaperä, voimakas maa- metsä- tai turvetalous, virtavesien esteellisyys ja muut kunnostustarpeet, säännöstely- ja tulvaongelmat, runsastunut vesikasvillisuus jne.
- Tavallisesti haasteet liittyvät vahvasti toisiinsa, mutta eri sektoreiden toimijat eivät välttämättä kohtaa.
- Toimijoita ja tietotaitoa yhdistävällä verkostotoiminnalla voidaan parhaiten synnyttää eri sektoreiden intressit huomioivia ja kustannustehokkaita hankkeita.

Vesistöä ei arvosteta ja virkistyskäyttö on vähäistä

- Vesistöjen virkistysarvo on yleensä suuri, vaikka veden laatu ei olisikaan paras mahdollinen.
- Virkistyskäyttömahdollisuuksien lisääminen johtaa hyvällä todennäköisyydellä myös asukasviihtyvyyden kasvamiseen.
- Vesistöjen hyvä tila on ensisijaisesti seudun asukkaiden etu. Hyvin koostetulla vesiviestinnällä ja osallistamisella suunnittelu- ja vesienhoitotalkoisiin voidaan innostaa asukkaita huomioimaan ja hyödyntämään vesistöään paremmin.

<p>Fundeerataan vesiä -toimintamalli alueellisen vesienhoidon koordinoitutyön käynnistämiseksi</p> 	<p>Miksi vesienhoidon alueellinen koordinointi kannattaa?</p>	<p>Mitä vesienhoidon välittäjäorganisaatiot ovat?</p>
 <p>Alkukartoitus</p>	 <p>Yhteistyöverkosto</p>	 <p>Tavoitteet ja perusteet</p>
 <p>Organisaatiomalli</p>	 <p>Rahoitusmahdollisuuksia</p>	 <p>Esimerkkinä Loimijoki</p>

